

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/79/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2211214774
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2211214774.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudkýň JUDr. Ľubici Spálovej a JUDr. Magdalény Krajčovičovej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Česká republika, s.r.o., so sídlom Novodvorská 994, Praha 4, ČR, IČO: 25 117 483, zastúpeného splnomocnencom: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Údernícka 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: B. Y., nar. X.X.XXXX, bytom R. P. XXX/XX, G. R., o zaplatenie 2.594,86 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 8C 212/2011 - 33 zo dňa 20. októbra 2011, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zamietnutia žaloby a v časti trov konania potvrdzuje.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa žalovanej uložil zaplatiť žalobcovi 2.261,16 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne od 1.4.2011 do zaplatenia a úroky z omeškania 554,34 eur, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej uložil zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 551,88 eur, a to splnomocnenkyňi žalobcu. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa právne odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1, § 37 ods. 1, § 39, § 40, § 517 ods. 2, § 544 OZ (z. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník) ako aj ustanoveniami § 1, § 2, § 3, § 4 z. č. 258/2001 o spotrebiteľských úveroch, § 1, § 2, § 6, § 23 a) z. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a vecne tým, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ požičal žalovanej finančné prostriedky, ktoré sa táto zaviazala vrátiť v splátkach, pričom v danom prípade išlo o vzťah veriteľa - dodávateľa a občana - spotrebiteľa. Z obsahu zmluvy a obchodných podmienok, ako aj vyjadrenia žalobcu v žalobe vyplýva, že text zmluvy bol vopred pripravený právnym predchodcom žalobcu ako dodávateľom, ktorý určil čo všetko v zmluve bude uvedené, v akom znení. Obchodné podmienky sú vypracované pre vopred bližšie neurčeného dlžníka - spotrebiteľa, a teda spotrebiteľ (a teda ani žalovaná) sa na ich príprave nepodieľal, a ani by nemohol docieľiť nejakú zásadnejšiu zmenu vopred pripravených podmienok. Súd vyhovel žalobe v časti dlhu na úvere v sume 2.023,86 eur spolu s úrokom z omeškania 8,5 % ročne z tejto sumy od 1.4.2011 do zaplatenia, v časti úroku z úveru v sume 237,30 eur, teda spolu v sume 2.261,16 eur, ako aj v časti vyčísleného úroku z omeškania 554,34 eur. Okrem toho si žalobca uplatnil v rámci žalovanej sumy aj zmluvnú pokutu spolu 337,70 eur spolu s úrokom z omeškania 8,5 % ročne od 1.4.2011 do zaplatenia. Aj v tejto časti bola žaloba nedôvodná, pričom dôvodom bola absolútna neplatnosť dojednaní o zmluvných pokutách. Prvým dôvodom absolútnej neplatnosti je skutočnosť, že sú písané veľmi drobným, voľným okom skoro nečitateľným písmom, ako aj celé obchodné podmienky. Navyše dojednanie o zmluvnej pokute je zapracované medzi menej podstatné a menej významné obchodné podmienky, čo môže

vyvolať u spotrebiteľa dojem, že aj táto je tak nedôležitá. Okrem toho obchodné podmienky sú tzv. typovými, kde ich obsah a rozsah a to, čo v nich bude alebo nebude a v akej forme a pod. určuje výlučne len žalobca ako dodávateľ, ktorý tieto podmienky robí a formuluje. Okrem toho, čo sa týka dojednaní o zmluvnej pokute v čl. 4 obchodných podmienok, ide o dojednanie absolútne neplatné aj z toho dôvodu, že toto dojednanie nemá všetky podstatné náležitosti, ktoré písomná v zmluvnej pokute podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka má mať, nakoľko chýba dojednanie buď o výške zmluvnej pokuty, alebo o spôsobe jej určenia. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., keď žalobca bol úspešný v pomere 89,40 % a neúspešný v pomere 10,60 % a priznal mu pomernú náhradu trov konania v rozsahu 78,80 % ním uplatnených trov.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti zamietnutia žaloby a v časti trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok v napadnutých častiach zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil tým, že prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Podľa jeho názoru preukázal súdu, z čoho pozostáva zmluvná pokuta. Zmluvná pokuta za predčasné ukončenie zmluvy vo výške 283,91 eur bola dohodnutá obchodnými podmienkami, konkrétne išlo o čl. 4 obchodných podmienok, pričom tieto v zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Mal za to, že z čl. 4 obchodných podmienok jednoznačne vyplýva spôsob určenia zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta za omeškanie platby vo výške 49,79 eur bola rovnako dohodnutá obchodnými podmienkami. Z predloženého výpisu z úverového účtu jednoznačne vyplýva, že zmluvná pokuta (vo výpise z úverového účtu ako „poplatek z prodlení“) bola žalovanej oprávnene načítovaná celkovo za 6 omeškaných splátok, teda v súlade s dojednanými podmienkami, ktoré skutočnosti tiež vyplývajú z odstúpenia od zmluvy zo dňa 7.2.2007. Ďalej uviedol, že obchodné podmienky tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom žalovaná podpisom zmluvy o spotrebiteľskom úvere prehlásila, že si obchodné podmienky vzťahujúce sa k zmluve prečítala, porozumela im a pokladá ich ustanovenia za záväzné. Bol toho názoru, že došlo k preukázaniu existencie jeho nároku na zmluvnú pokutu, ako aj jej špecifikáciu, čo jednoznačne vyplýva z predložených listinných dôkazov.

K odvolaniu žalobcu sa žalovaná písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba, účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny a je dôvodné ho potvrdiť (§ 219 ods. 1 a 2 O. s. p.). Rozsudok bol verejne vyhlásený 26.3.2013 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom konania, vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 8C 212/2011 bolo zaplatenie istiny 2.594,86 eur s príslušenstvom. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa žalovanej uložil zaplatiť žalobcovi 2.261,16 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne od 1.4.2011 do zaplatenia a úroky z omeškania 554,34 eur, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej uložil zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 551,88 eur, a to splnomocnenkyňi žalobcu.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa v časti zamietnutia žaloby a v časti trov konania.

Odvolateľ odvolanie odôvodnil v podstate tým, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d) O.s.p.) a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.). Odvolací dôvod v zmysle § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. je daný, ak výsledok hodnotenia dôkazov súdom prvého stupňa nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ustanovenia § 132 O.s.p., pretože súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak

nevyšli počas konania najavo alebo súd nezohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vyšli počas konania najavo, alebo v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo vyšli najavo inak, z hľadiska ich závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti a vierohodnosti je logický rozpor, alebo ktoré odporujú ustanoveniam § 122 až § 135 O.s.p. Odvolací dôvod v zmysle § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. je daný, ak súd prvého stupňa posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo právnu normu, síce správne určenú, nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom i samotné odôvodnenie je náležité, podrobné, logické. Odvolaciemu súdu by v zásade postačovalo i len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvého stupňa, ale pre úplnosť sa žiada stručne doplniť nasledovné:

Podľa článku 6 ods. 1 smernice Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách z 05.04.1993 „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa, a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok“.

Súdny dvor už v rade prípadov (napríklad vo veci C-240/98 až C-244/98 Océano Group Editorial a Salvat Editores, vo veci C-168/05 Mostaza Cláro, vec C-243/08 Pannon GSM a vec C-40/08 Asturcom Telecomunicaciones), uzavrel, že systém ochrany zavedený smernicou 93/13/EHS vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu ako aj o úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. Vzhľadom na predmetné nerovné postavenie jednej zo zmluvných strán, čl. 6 ods. 1 uvedenej smernice stanovuje, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzné. Ako to vyplýva z judikatúry, ide o kogentné ustanovenie, ktoré smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť. S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany, ktorú chce smernica č. 93/13/EHS dosiahnuť, Súdny dvor viackrát zdôraznil že tento nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom resp. dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym vonkajším zásahom. Vo svetle týchto zásad Súdny dvor stanovil, že vnútroštátny súd má posudzovať ex offio nekalú povahu zmluvnej podmienky. Smernica č. 93/13/EHS sa má teda vykladať v tom zmysle, že súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku je povinný aj bez návrhu posúdiť neprimeranosť sankcie obsiahnutej v zmluve o úvere uzavretej medzi poskytovateľom úveru a spotrebiteľom. Ak súd rozhodne, že sankcia predstavuje nekalú zmluvnú podmienku, je jeho povinnosťou zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol touto podmienkou viazaný.

Z formy a obsahu zmluvy je zrejmé, že sa jedná o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára mal žalobca už pripravenú a dopisoval do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa žalovanej, pričom povinný obsah tejto zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohla ovplyvniť ani neovplyvniť.

Slovenský právny poriadok upravoval postavenie a ochranu spotrebiteľa najskôr v zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, ktorý bol účinný v období od 31.12.1992 do 30.06.2007. Jeho ust. § 23a účinné v období od 01.01.2000 do 24.11.2004 zakotvilo tzv. typovú zmluvu, ktorou sa podľa citovaného zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia typová zmluva nesmie obsahovať a) neprímerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä 1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku na poskytnutie služby na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby, 2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby s požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu; b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

S poukazom na uvedené preto súd prvého stupňa správne posúdil uzatvorenú zmluvu medzi účastníkmi, resp. medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou ako zmluvu spotrebiteľskú, pričom právnym bol záver súdu prvého stupňa o neplatnosti dojednania zmluvnej pokuty, keď síce slovenský právny poriadok neustanovuje (na rozdiel od výšky úrokov z omeškania) pre výšku zmluvných pokút žiadne obmedzenie, ale zmluvné dojednanie pevnej zmluvnej pokuty je neprijateľné, keďže nezohľadňuje pomer dĺžky času riadneho plnenia si zmluvných povinností spotrebiteľom a dĺžky času, v ktorom povinnosti riadne a včas plnené neboli. Na základe vyššie uvedeného bolo dôvodné v tejto časti žalobu žalobcu zamietnuť.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil. Súd prvého stupňa správne rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. i o trovách konania, keď v konaní prevažne úspešnému žalobcovi priznal náhradu účelne vynaložených trov konania.

V odvolacom konaní bola úspešná žalovaná a teda jej vzniklo právo na priznanie náhrady trov konania s poukazom na ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Vzhľadom na to, že žalovaná nepodala podľa § 151 ods. 1 O.s.p. návrh na priznanie náhrady trov konania, odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.